

Przedmiotowe zasady oceniania

z języka polskiego

w Publicznej Szkole Podstawowej
i Publicznym Gimnazjum

ZSP nr 1 STO
im. rtm. Witolda Pileckiego

Opracowały:

Irena Kietlińska-Brewko
Marta Nowicka
Iwona Irena Sowulewska
Aleksandra Walicka

I. Obszar sprawdzania i oceniania.

1. Sprawdzaniu i ocenianiu podlegają:

- wiadomości
- umiejętności
- uczestnictwo i aktywność podczas zajęć
- aktywność ucznia poza lekcjami.

II. Organizacja procesu sprawdzania:

1. Oceny bieżące, wg skali obowiązującej w OW, uczeń otrzymuje za:

⇒ **Mówienie** – patrz *Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych*,

⇒ **Czytanie:**

- głośne – patrz *Kryteria oceniania czytania głośnego*;
- ciche ze zrozumieniem – wg liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny (podawane pod każdym sprawdzianem).

⇒ **Pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi** (w domu i w klasie) – patrz *Kryteria oceny pisemnych prac klasowych i domowych* (ćwiczeń redakcyjnych). Posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi – patrz *Kryteria oceniania dyktand*.

⇒ **Znajomość treści lektur obowiązkowych** – wg liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny (podawane pod każdym sprawdzianem).

⇒ **Znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku** - wg liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny (podawane pod każdym sprawdzianem).

⇒ **Recytacja** – patrz *Kryteria oceny recytacji*.

⇒ **Rysunkowe konkretyzacje utworów literackich** – patrz *Kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów*.

⇒ **Realizacja określonych projektów** – kryteria podane przed realizacją projektu.

⇒ **Ocena realizacji zadań w grupie** – patrz *Kryteria oceny pracy w grupie*.

2. Informacje o terminie sprawdzianu i szczegółowym zakresie obowiązujących wiadomości i umiejętności uczniowie otrzymują z tygodniowym wyprzedzeniem.

3. Ocena wiedzy, umiejętności, uczestnictwa i aktywności podczas zajęć oraz aktywności ucznia poza lekcjami jest jawna i zgodna z podanymi przez nauczyciela kryteriami oceniania przy każdej formie sprawdzania.

KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI USTNEJ

- wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem tematem **1p.**
- rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia **1-2p.**
- spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi **1p.**
- płynność (właściwe tempo mówienia) **1p.**
- wyraźne mówienie (uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany) **1p.**
- przestrzeganie poprawności językowej (dopuszczalne 4 błędy niezależnie od rodzaju) **1p.**
- wyraziste mówienie (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.) **1p.**

Punktacja i ocena:

8p. – celujący, 7-6p. – bardzo dobry, 5p. – dobry, 4p. – dostateczny, 3p. – dopuszczający.

Wypowiedź jest dodatkowo opatrzona przez nauczyciela ustnym komentarzem ze szczególnym uwzględnieniem zalet wypowiedzi.

KRYTERIA OCENY CZYTANIA GŁOŚNEGO

- płynność czytania **0-2p.**
  - do dwóch błędów, nieznaczone „przekręcenia” **1p.**
  - od 3 od 5 błędów **1p.**

- liczne błędy, częste poprawianie przez n-la wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria – uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,

- właściwe tempo czytania (dostosowane do sytuacji ukazanej w tekście; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych) **1p.**
- wyraźne czytanie (uczeń jest słyszany i rozumiany) **1p.**
- wyraziste czytanie, uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.) **0-2p.**

Punktacja i ocena:

6p. – celujący, 5p. – bardzo dobry, 4p. – dobry, 3p. – dostateczny, 2p. – dopuszczający, 1p. – ndst.

KRYTERIA OCENY PRAC STYLISTYCZNYCH

- zgodność z tematem i jego rozwinięcie 0-4p.
- kompozycja pracy 0-1p.
- język 0-2p.
- styl 0-1p.
- ortografia 0-1p.
- interpunkcja 0-1p.

PRACE PISEMNE

Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może którejs z nich napisać z całą klasą, powinien uczynić to w terminie ustalonym przez nauczyciela (nie dłuższym niż tydzień po rozdaniu prac).

Poprawa prac klasowych (z ocenami niedostatecznymi) jest obowiązkowa i będzie odbywać się poza lekcjami języka polskiego w terminie ustalonym przez nauczyciela i ucznia (nie dłuższym niż dwa tygodnie po rozdaniu prac).

Kryteria oceny za pracę poprawkową są takie same jak za sprawdzian pierwotny.

Sprawdzian/praca klasowa odbywa się po uprzednio przeprowadzonej lekcji powtórzeniowej i jest zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem.

Jeżeli praca ucznia na sprawdzianie/pracy klasowej jest niesamodzielna, otrzymuje on ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawy.

Punktacja sprawdzianów i testów:

100% + zad.dodat.	celujący
100-90,1%	bardzo dobry
90-75,1%	dobry
75-50,1%	dostateczny
50-30,1%	dopuszczający
30% i mniej	niedostateczny

PRACE DOMOWE

Wszystkie prace domowe są obowiązkowe. W ciągu semestru uczeń bez konsekwencji może trzykrotnie zgłosić nieprzygotowanie do lekcji czy brak pracy domowej (nie dotyczy prac długoterminowych). Brak zeszytu z pracą domową jest równoznaczny z brakiem zadania domowego. Nauczyciel w dzienniku lekcyjnym odnotowuje nieprzygotowanie wraz z datą zgłoszenia.

Każde następne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną.

Uczeń po usprawiedliwionej nieobecności w szkole ma prawo, w zależności od czasu trwania nieobecności, być nieprzygotowanym w zakresie:

a. w pierwszym dniu po nieobecności trwającej co najmniej tydzień nie odrobić pisemnych prac domowych; przez trzy kolejne dni nauki nadrabiać zaległości i uzupełniać materiał (wiadomości,

zeszyty, itp.) - w tym czasie może być zwolniony z odpowiedzi ustnych i pisemnych form sprawdzania wiadomości;

b. w trakcie pierwszej lekcji po nieobecności krótszej niż tydzień, uczeń jest zwolniony z odrobienia pisemnej pracy domowej i sprawdzania wiadomości z nowego materiału wprowadzanego w trakcie tej nieobecności, jeśli miał trudności ze zrozumieniem nowego materiału.

„KARTKÓWKI”

Krótkie pisemne prace (do 15min.) mają na celu sprawdzenie stopnia opanowania bieżących wiadomości i umiejętności (z ostatniej lekcji lub trzech ostatnich) i mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia.

Uczeń ma obowiązek udzielić odpowiedzi na **czystej, estetycznej (równno wyciętej)** kartce wielkości A5 lub A4.

KRYTERIA OCENY DYKTANDA

Klasyfikacja błędów ortograficznych

Błędy I stopnia:

- ✓ Zasady pisowni wymiennej (ó, rz, ż, ch, h)
- ✓ Pisownia wyrazów, którą można wyjaśnić odpowiednimi zasadami:
  - -ów, -ówka, -ówna oraz wyjątki
  - -utka, -ula, -usia, -unia, itp.
- ✓ Pisownia „ó” na początku wyrazów
- ✓ Pisownia –uje w zakończeniach czasowników
- ✓ Pisownia wielką literą nazw własnych
- ✓ Pisownia „rz” po spółgłoskach oraz wyjątki
- ✓ Pisownia „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, czasownikami, imiesłowami
- ✓ Pisownia „rz” w nazwach zawodów
- ✓ Dzielenie wyrazów przy przenoszeniu
- ✓ Pisownia wyrazów bez uwzględnienia ubezdźwięcznia
- ✓ Pisownia form trybu przypuszczającego
- ✓ Zakończenia czasowników w czasie przeszłym (fonemy ą i ę)
- ✓ Pisownia wyrażen przyimkowych

Błędy II stopnia:

- ✓ Pisownia niewymienna ó, rz, ż, ch, h
- ✓ Pisownia „nie” z wyrazami mającymi inne znaczenie z przeczeniem niż bez przeczenia
- ✓ Pisownia łączna lub rozłączna nazw kolorów
- ✓ Pisownia przedrostków z utratą dźwięczności
- ✓ Pisownia przyimków złożonych
- ✓ Zakończenia rzeczowników: -dztwo, -ctwo i przymiotników: -dzki, -cki
- ✓ Pisownia zakończeń ji, ii, i w formach deklinacyjnych rzeczowników
- ✓ Pisownia wyrazów z przedrostkami obcymi: a-, anty-, kontr-, super-, wice-, ultra-
- ✓ Podział grupy spółgłoskowej przy przenoszeniu

Błędy III stopnia:

- ✓ Zasady interpunkcji

OCENA	PUNKTACJA
bardzo dobry	Dyktando bezbłędne lub 1 błąd drugorzędny
dobry	1 błąd pierwszorzędny lub 2 drugorzędne
dostateczny	3 błędy pierwszorzędne
dopuszczający	4-5 błędów pierwszorzędnych
niedostateczny	6 i więcej błędów pierwszorzędnych

2 błędy drugorzędne = 1 błąd pierwszorzędny

3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd pierwszorzędny

*Powyższe zasady nie dotyczą uczniów z orzeczeniami o dysfunkcjach wydanych przez PP-P.

KRYTERIA OCENY PLASTYCZNYCH KONKRETYZACJI UTWORÓW

- praca plastyczna jest realizacją podanego tematu **1p.**
- związek pracy z tekstem (dopuszczalne, w zależności od stopnia trudności, 1-2 rozbieżności) **1-2p.**
- oryginalność wyrażonej treści **0-2p.**
- oryginalność zastosowanej techniki (2 punkty przyznaje się, jeżeli uczeń do wykonania pracy użył innych materiałów niż kartka i kredki) **1-2p.**

Punktacja i ocena:

6p. – celujący, 5p. – bardzo dobry, 4p. – dobry, 3p. – dostateczny, 2p. – dopuszczający.

KRYTERIA OCENY RECYTACJI

- znajomość tekstu **0-2p.**
  - dwa nieznaczące błędy, w tym podpowiedź n-la (2p.)
  - od 3 do 5 błędów (1p.)
  - liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria – uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- wyraźne mówienie (uczeń jest słyszany i rozumiany) **1p.**
- właściwe tempo mówienia (dostosowane do sytuacji lirycznej; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych) **1p.**
- wyraziste mówienie, uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.) **0-2p.**

Punktacja i ocena:

6p. – celujący, 5p. – bardzo dobry, 4p. – dobry, 3p. – dostateczny, 2p. – dopuszczający, 1p. – ndst.

Nauczyciel zawsze motywuje ocenę.

KRYTERIA OCENY PRACY W GRUPIE

Ocenianiu podlegają:

- umiejętność słuchania innych
- umiejętność szanowania poglądów innych
- zabieranie głosu
- pomoc w podejmowaniu decyzji
- stopień zaangażowania w pracę zespołu
- podejmowanie różnych ról w grupie
- odpowiedzialność za wykonanie zadania

AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI

Ocenianiu podlegają:

- zaangażowanie na lekcji
- udział w dyskusji
- wypowiedzi poprawne merytorycznie
- ciekawa i rzeczowa prezentacja przygotowanych materiałów

Za aktywność uczeń na koniec lekcji otrzymuje plus (5 plusów = ocena bardzo dobra).

Uczeń może otrzymać również minus (-) za niewykonywanie poleceń nauczyciela, brak podręcznika itp. Pięć minusów to ocena niedostateczna.

ZESZYT PRZEDMIOTOWY

Ocenie podlegają następujące elementy:

- systematyczność zapisu
- estetyka i przejrzystość
- poprawa błędów ortograficznych
- rzetelność notowania

III. Sposób formułowania oceny okresowej bądź rocznej:

OCENY będą wyrażone stopniem w obowiązującej skali: 6, 5, 4, 3, 2, 1.

W stosunku do **uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych i stwierdzoną dysleksją rozwojową** (potwierdzone w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) ogólnie stosowane są następujące ułatwienia:

- uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (dotyczy to sprawdzianów);
- większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu prac pisemnych;
- przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową, nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio – komunikatywność wypowiedzi i czytelność, z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma;
- przy ocenianiu uczniów uwzględnia się indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach).

IV. Sposoby komunikowania oceny osiągnięć ucznia:

1. O postępach w nauce uczeń i jego rodzice informowani są w formie:

- oceny (stopnia szkolnego),
- oceny opisowej (recenzji prac),
- oceny ustnej (recenzji ustnej),
- pisemnej – o zagrażającej na koniec semestru lub roku szkolnego ocenie niedostatecznej rodzice są powiadamiani przez nauczyciela lub wychowawcę na miesiąc przed klasyfikacją semestralną (końcoworoczną).

2. Informacja o ocenach ze sprawdzanych pisemnie osiągnięć ucznia przekazywana jest:

- uczniom w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od sprawdzianu, z możliwością wglądu w prace i wyjaśnienia przez nauczyciela wszelkich wątpliwości związanych z ocenianiem;
- rodzicom (jeśli zachodzi taka potrzeba), z możliwością wglądu w prace i wyjaśnienia przez nauczyciela wszelkich wątpliwości związanych z ocenianiem;
- dyrektorowi szkoły i innym pracownikom sprawującym nadzór pedagogiczny oraz wychowawcy klasy, z możliwością wglądu w prace, i wyjaśnienia przez nauczyciela wszelkich wątpliwości związanych z ocenianiem.

V. Sposoby usuwania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć ucznia:

1. Uczeń, który opuści bez usprawiedliwienia w semestrze ponad ½ zajęć, będzie za zgodą Rady Pedagogicznej zdawać egzamin klasyfikacyjny z przedmiotu na zasadach określonych w OW.
2. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie mógł uczestniczyć w sprawdzianie, uzgadnia termin jego pisania z n-lem.
3. Uczeń, który otrzymał z testu ocenę niedostateczną, musi ją poprawić w terminie uzgodnionym z n-lem, zaś ocenę dopuszczającą może poprawić w terminie uzgodnionym z n-lem.
Ocena z poprawy sprawdzianu wpisywana jest do dziennika, również w sytuacji, gdy jest taka sama lub niższa od oceny poprawianej.
4. Uczeń, który został klasyfikowany z przedmiotu na koniec roku szkolnego na ocenę niedostateczną, może przystąpić do egzaminu poprawkowego na zasadach przyjętych w OW.

Kryteria oceny:

Stopień szkolny	Kryteria przyznania oceny
celujący	Uczeń: - zdobył wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie - samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia - biegle stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania - proponuje rozwiązania nietypowe, samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program klasy - osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych
bardzo dobry	Uczeń: - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania - sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą oraz stosuje ją do samodzielnego wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych ujętych w programie nauczania - potrafi zastosować swoją wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
dobry	Uczeń: - nie opanował w pełni wiedzy określonej programem nauczania - opanował przewidziane wiadomości na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe - poprawnie wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe
dostateczny	Uczeń: - opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań programowych - wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim poziomie trudności
dopuszczający	Uczeń: - ma braki w opanowaniu wymagań na poziomie podstawowym - wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
niedostateczny	Uczeń: - nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym - nawet z pomocą nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności - w ostentacyjny sposób lekceważy obowiązki związane z nauką przedmiotu, nie odrabia prac domowych, nie prowadzi zeszytu

VI. Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą wnioskować do nauczyciela przedmiotu o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny z danych zajęć edukacyjnych, jeśli spełnia warunki:

- Uczeń przez cały semestr systematycznie pracował i wypełniał swoje obowiązki, wykorzystywał z powodzeniem możliwość poprawy ocen, dążył do osiągnięcia jak najlepszych stopni.
- Oceny uzyskane przez ucznia nie wskazują jednoznacznie na wysokość oceny końcowej (ocena waha się pomiędzy dwoma stopniami).

- Uczeń w ciągu semestru podejmował się dodatkowych zadań z przedmiotu i wywiązywał się z nich.
- W przypadku wnioskowania o ocenę najwyższą, brał udział i osiągał sukcesy w konkursach z przedmiotu, z którego wnioskuje o podwyższenie oceny.

2. Nie może starać się o podwyższenie oceny uczeń, który:

- 1) nie przygotowywał się systematycznie do zajęć;
- 2) ma nieusprawiedliwione godziny lekcyjne;
- 3) nie podjął próby napisania wszystkich prac kontrolnych;
- 4) nie podejmował na bieżąco prób poprawiania ocen;
- 5) został przyłapany na ściąganiu podczas pisania sprawdzianu, pracy klasowej, kartkówki.

3. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) powinni złożyć pisemny wniosek do nauczyciela polonisty w terminie 3 dni od uzyskania informacji o przewidywanej rocznej ocenie z zajęć edukacyjnych.

4. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie prośby oraz informację, o jaką ocenę ubiega się uczeń.

5. Po analizie zasadności wniosku nauczyciel w ciągu 7 dni informuje ucznia o możliwości (lub jej braku) ubiegania się o wyższą ocenę oraz o terminie i formie sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności ucznia zgodnie z kryteriami przyjętymi w PZO na poszczególne oceny.

6. Aby uzyskać ocenę końcoworoczną wyższą od zaproponowanej uczeń zobowiązany jest do napisania testu rocznego z semestru I i II. Zmiana proponowanej oceny następuje wtedy, gdy uczeń uzyskał ze sprawdzianu rocznego powyżej 90% przewidywanych punktów.

(Warunkiem podwyższenia oceny rocznej jest uzyskanie wymaganej na daną ocenę progu procentowego poprawnych odpowiedzi z zakresu materiału przewidzianego na daną ocenę w PZO.)

7. W podany powyżej sposób uczeń może uzyskać ocenę wyższą od proponowanej o jeden stopień.

8. Podczas sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia poza nauczycielem prowadzącym, obecny jest również inny nauczyciel tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

9. Jeżeli uczeń nie stawia się w określonym terminie (z wyjątkiem choroby, potwierdzonej przez lekarza czy zaistniałej tragicznej sytuacji) lub nie udzieli odpowiedzi w wymaganym zakresie, nauczyciel utrzymuje ocenę proponowaną.

10. Ustalona w ten sposób ocena jest ostateczna w tym trybie postępowania.